

مدیریت کارآمد و مزیت اقتصادی

مثبت شدن موازنه صادرات بر واردات از دستاوردهای دولت یازدهم است که با مدیریت کارآمد و فرصت سازی از چالش ها و ضعف های نظام اقتصادی برای دومین بار در کشور به دست آمد.

مثبت شدن موازنه صادرات بر واردات از دستاوردهای دولت یازدهم است که با مدیریت کارآمد و فرصت سازی از چالش ها و ضعف های نظام اقتصادی برای دومین بار در کشور به دست آمد.

به گزارش گروه پژوهش و تحلیل خبری ایرنا، اقتصاد ایران طی چند سال اخیر با مشکلات زیادی مواجه شد که مهمترین آن، مدیریت نادرست اقتصاد کشور بود. نتیجه این سوء مدیریت در تورم لحظه به لحظه، بی ثباتی در بازار عرضه و تقاضا و نرخ گذاری غیر واقعی کالاها، رکود، تراز تجاری منفی؛ نمود یافت و ضرر و زیان های هنگفت و گاه جبران ناپذیری بر پیکره اقتصاد کشور وارد آورد.

شعارهای بی پایه و پشتوانه درباره رشد اقتصادی، تکیه بر صادرات نفت و افزایش واردات کالاهای بی کیفیت، رانت خواری و در نتیجه منفی شدن نرخ تراز تجاری کشور، شکاف های عمیقی را در کشور به وجود آورد و تنگنای زیادی را به ویژه در سطح جامعه و معیشت مردم ایجاد کرد که جبران همه آنها و دستیابی به سطحی مطلوب برای اقتصاد کشور، سالها زمان می برد.

پس از این تجربه های سخت، اما دولت یازدهم تمام تلاش خود را با هدف رفع تحریم ها و بهبود اقتصاد کشور به کار گرفت و توانست موفقیت هایی در این زمینه کسب کند، تحقق تراز تجاری مثبت و پیشی گرفتن صادرات از واردات یکی از این دستاوردها بود.

در این خصوص دکتر روحانی در ضیافت افطار با اهالی رسانه برافزایش نرخ صادرات بر واردات در دولت یازدهم تاکید کرد. بنابر اظهارات رییس جمهور و آنچه از آمارها و اعداد و ارقام اقتصادی بر می آید، افزایش و پیش افتادن صادرات بر واردات به ویژه در حوزه کالاهای غیر نفتی، تحولی بزرگ در اقتصاد کشور است. با توجه به اهمیت این موضوع نکاتی لازم به یادآوری است.

1- اقتصاد از بخش های مهم و بنیادی در توسعه و پیشرفت یک جامعه است که دیگر بخش ها و حوزه ها اعم از سیاست تا فرهنگ را متأثر می سازد و به نوعی از آنها تاثیر می پذیرد. رونق و شکوفایی نظام اقتصادی با شاخص های افزایش میزان تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه، بالارفتن نرخ صادرات، جذب سرمایه گذاری خارجی، کیفیت تولید کالا و خدمات و ... مشخص می شود. افول اقتصاد ایران به لحاظ این شاخص که در بیش از یک دهه گذشته آغاز شد، تنگنای بسیاری را در این حوزه مهم و سرنوشت ساز به وجود آورد. سیاست های اقتصادی در این دوران نه فقط به توسعه و رشد منجر شد بلکه همچنین به تنزل سطح رفاه و ثروت، کاهش قدرت خرید مردم و شکاف در واقعیت های جامعه با اهداف توسعه انجامید و جامعه را از مسیر تحقق عدالت اجتماعی دور ساخت.

2- مدیریت نظام اقتصادی یکی از وظایف مهم دولت و نظام سیاسی است که جامعه را از بحران و چالش های اقتصادی دور می سازد، در دولت یازدهم از آنجا که بهبود اقتصاد و رفع چالش های کشور را در این زمینه هدف قرار گرفت، تا اندازه ای بر موانع و مشکلات فائق آمد و تحولات بزرگی را در اقتصاد کشور رقم زد. افزایش صادرات بر واردات یکی از تحولات مثبتی است که در نتیجه کارآمدی سیاست اقتصادی دولت یازدهم در کشور محقق شد.

چنانکه بر مبنای آمار ارائه شده و اظهارات رییس جمهوری، این مزیت پس از 62 سال در کشور محقق شده است. در همین زمینه رییس جمهوری در مراسم افتتاح 19 طرح و پروژه در استان که هفدهم فروردین ماه 96 و به صورت ویدیو کنفرانس برگزار شد، گفت: «در برخی آمارها و افتخارات ملی، مردم شاهد این هستند که نه تنها در 38، 39 و 40 سال قبل بلکه در برخی آمارها در 62 سال گذشته تاکنون برای نخستین بار اتفاق افتاده است، اینکه صادرات غیرنفتی بیش از واردات باشد، تنها در دولت دکتر محمد مصدق رخ داد و بعد از کودتای 28 مرداد، کشور ما شاهد چنین واقعه نیکویی نبود.»

3- محقق شدن افزایش میزان صادرات بر واردات چنانکه از شواهد و قرائن بر می آید پیش از دولت یازدهم تنها در دولت دکتر محمد مصدق به وقوع پیوست. دولت دکتر مصدق در واقع تنها دوره اقتصاد بدون نفت در تاریخ ایران است و تنها دوره ای است که افزایش میزان صادرات بر واردات را شاهد هستیم.

در چهار ماه اول دوران نخست وزیری دکتر مصدق، اقتصاد کشور به صورتی بود که بخشی از ذخیره ارزی کشور به واردات کالاها و لوازم غیر ضروری اختصاص داشت. با وخامت اوضاع اقتصادی کشور، سیاست های اقتصادی تغییر کرد و سیاست انقباضی در راستای منافع ملی درباره واردات کالاهای غیرضروری در دستور کار دولت قرار گرفت.

در این دوره وارد کنندگان می بایست ارز لازم برای واردات کالا را بالاتر از نرخ رسمی کشور و از بازار آزاد تهیه می کردند و همین افزایش قیمت اشکالاتی را در واردات کالا به ویژه کالاهای غیر ضروری به وجود آورد. از طرفی میدان برای رونق بازار صادرات در کشور باز و تسهیلاتی برای صادر کنندگان فراهم شد. در واقع پیش افتادن صادرات (کالاهای غیر نفتی) بر واردات برای نخستین بار در این دوره در شرایطی محقق شد که قبل و بعد از دوران نخست وزیری دکتر مصدق، موازنه ارزش صادرات و واردات در کشور منفی بود به این معنا که میزان واردات همیشه از صادرات پیشی می گرفت.

4- در دولت یازدهم تراز تجاری کشور در دوسال پیاپی مثبت شد و چنانچه از آمارها بر می آید، صادرات غیر نفتی کشور در طول دولت یازدهم، افزایش 23 درصدی داشته است. این امر ضمن حفظ ارزش پولی کشور و افزایش قدرت خرید مردم، تمامی زیر مجموعه های نظام اقتصادی کشور را زیر تاثیر خود قرار می دهد. این مزیت حالی در دوسال پیاپی برای کشور به دست آمد که بسیاری آمارها را غیر واقعی و ساختگی می دانستند و در پیش بینی ها نیز بر ناپایداری و منفی شدن آن در دوره بعدی پافشاری می کردند.

افزایش میزان صادرات بر واردات به عنوان یک دستاورد اقتصادی بزرگ علاوه بر آنکه از مدیریت منسجم و مناسب در نظام اقتصادی کشور ناشی می شود، از طرفی برآیندی از مدیریت سیاست خارجی در محقق شدن برجام و تعامل سازنده دولت یازدهم با جهان است. رفع تحریم ها افزون بر آنکه در بعد داخلی اقتصاد آثار و پیامدهای مثبتی بر جای گذاشته؛ عرصه را برای تقویت تجارت خارجی بازرگانان ایرانی نیز آماده کرد. در چنین وضعیتی هم چرخ اقتصادی با وجود موانع و تنگناهای بسیار به حرکت درآمد، هم اینکه چشم اندازهای روشنی در این زمینه برای کشور ترسیم شد.